

BIBLIOGRAFIA

The Metropolitan Museum of Art. Guia. Nova York, 1994, 2a ed., 1994, 470 pàg., amb il·lustracions.

La guia s'inicia amb una introducció del director del museu, Philippe de Montebello, en la qual indica que es troben representades totes les cultures del món – Florència, Tebes o Papua Nova Guinea – des dels temps més remots fins a l'actualitat, amb freqüència en el seu més alt nivell de qualitat i creativitat. Insisteix que una guia de les immenses pertinences del museu – més de tres milions d'obres, de les quals només s'exposen al públic diversos centenars de milers – sols pot ésser la més breu de les antologies. Fa palès l'interès del museu per omplir les llacunes que encara té.

A continuació hi ha informació general sobre els serveis i les activitats que realitza (preus d'entrades, aparcaments, informació per a visitants, biblioteca, cafeteria, botiga del museu, concerts i conferències, i visites guiades per a grups). Seguidament hi ha una sèrie de plànols de les diferents sales, amb indicació del que s'exposa en cada una: ala nord-americana, art antic de l'Orient Mitjà, pintura europea, art islàmic,... Així arribem a la sala on s'exposa l'art medieval (pàg. 371-391). Les obres presentades van des del segle IV fins al XVI. Aquesta col·lecció es troba tant a l'edifici principal de la 5a Avinguda com a *The Cloisters*, al nord de Manhattan (pàg. 392-411). Una donació del financer i col·leccionista J. Pierpont Morgan, l'any 1917, forma el nucli de més de quatre mil obres d'art medieval, peces d'orfebreria, esmalts, vitralls, iveris romànics i gòtics, llibres miniats, així com importants obres arquitectòniques entre les que destaquen: part del claustre de Sant Miquel de Cuixà (Conflent) i l'absis de Fuentidueña (Segovia) i de pintures murals com les de Tredòs (Vall d'Aran) i les de San Pedro de Arlanza (Burgos).

A l'edifici principal destaquen: iveris, com la *Placa de la Crucifixió*, bizantina, del segle X, la del *Viatge d'Emaús* i el *Noli me tangere*, probablement lleonesa, (c. 1115-1120); esmalts, com un cofre-reliquiari llemosí o castellà de la segona meitat del segle XII; una talla de la Mare de Déu, sedent, de l'Alvèrnia, de la segona meitat del segle XII, de fusta de noguera, amb lli i guix, policromada, i molt diverses i interessants peces d'època gòtica.

Els textos descriptius han estat elaborats per l'equip de conservadors del museu i les obres, seleccionades pel seu director.

L'obra, amb una acurada presentació, bones fotografies i ben documentada, és una guia pràctica per a tot visitant.

Elena Martínez i Gay

YOUNG, Bonnie. *A walk through The Cloisters.* New York: The Metropolitan Museum of Art, 1997, 139 pàg., amb il·lustracions.

El text està basat, fonamentalment, en diverses edicions de *The Cloisters: The Building and the Collection of Medieval Art in Fort Tryon Park* de James J. Rorimer. Les fotografies, en blanc i negre i color, són de Malcom Varon. És un bon complement de la guia *The Metropolitan Museum of Art*, ja que ens ofereix una passejada a través de les peces cabdals d'època romànica i gòtica conservades en aquest museu.

L'obra s'inicia amb una bona introducció a l'art i la història de l'Edat Mitjana i a l'origen de *The Cloisters*. Està estructurada en disset capítols dedicats a: capelles, com la de Fuentidueña i la de Langom;

claustreres, com el de Saint-Guilhem-le-Désert, el de Sant Miquel de Cuixà o el de Bonnefont; la sala capitular de Pontaut; tapisseries, com la de l'Unicorn; escultura, treball amb metall, vitralls gòtics, pintura, iveris, manuscrits, esmalts, orfebreria,...

Cadascun dels capítols ens ofereix una informació clara i concisa sobre les obres exposades, il·lustrada amb bones i detallades fotografies i acompanyada de la planta de la sala amb la ubicació de les diferents peces.

Guadalupe Miras i Bernal

ERLANDE-BRANDENBURG, Alain; LE POGAM, Pierre-Yves; SANDRON, Dany. *Musée national du Moyen Âge. Thermes de Cluny. Guide des collections*. Paris: Réunion des musées nationaux, 1994, 192 pàg., amb il·lustracions.

L'obra s'inicia amb una introducció historicodescriptiva de l'edifici i les seves col·leccions, a càrrec d'Alain Erlande-Brandenburg, conservador general del museu, autor també del darrer capítol, dedicat a l'art tèxtil: teixits, brodats i tapisseries. El segon capítol, dedicat a les arts del color: miniatura, fresc, vitrall i pintura, i el cinquè, referent a l'escultura en fusta, iveri, pedra, marbre i alabastre, pertanyen a Dany Sandron, conservador del museu. Un altre conservador, Pierre-Yves Le Pogam, és l'autor del tercer capítol: art i artesanía: ceràmica, cuir, metalls, mobiliari,... i del quart: arts precioses: orfebreria i esmalts. Completen la guia un índex de noms propis d'artistes, comandataris i antics posseïdors de l'edifici, un de topònims i un altre de temes iconogràfics, així com una breu bibliografia. A les contraportades presenta un plànol general de l'edifici i un quadre cronològic de cinquanta obres cabdals del museu i dels principals fets arquitectònics, històrics, culturals i religiosos. Acompanya l'obra un tríptic que inclou un mapa de l'Europa medieval amb els principals centres de creació i les localitats de procedència de les obres, així com un llistat de les dues-centes vint-i-vuit peces exposades, classificades segons els diferents capítols, i la sala on es troben.

Cadascun dels capítols comença amb una breu introducció al tema i, tot seguit, ens ofereix una perfecta descripció de cadascuna de les obres exposades, a més de la indicació de la procedència, la datació, les dimensions, la data d'ingrés en el museu i el número de catàleg.

És una guia-catàleg de molt acurada elaboració, amb bones fotografies en blanc i negre i color, sens cap mena de dubte aconsellable per a tot visitant del museu interessat en l'art medieval.

Guadalupe Miras i Bernal

INFORMACIÓ

Recordem als nostres consocis que, des del 28 d'octubre de 1999 i fins al 30 de gener del 2000, el Museu d'Història de Catalunya presenta l'exposició *Temps de monestirs* amb l'objectiu de donar a conèixer la vida monàstica a l'entorn de l'any mil, el seu procés de formació i la influència dels monestirs en la societat catalana de l'època, tant des del punt de vista espiritual com social i cultural. *Temps de monestirs*, presentada en diferents àmbits (*El triomf de la Creu, El desert i el món, La petjada de Benet, El monacat a Hispània, A la frontera d'al-Àndalus, La Creu i l'aixada, La casa del Sant, Una gran família, A toc de campana, Els fars de l'esperit, Les biblioteques i els escriptors monàstics*), ens il·lustra com és un monestir,